

Kultūras ministrija

LV100

Latvijas skolas soma – dāvana Latvijas valsts simtgadē

2016. gada 25.oktobrī

Kultūras ministrija

Latvija
100

Iniciatīvas „Latvijas skolas soma” mērķis

Nodrošināt Latvijas skolas vecuma bērniem un jauniešiem valsts garantētās izglītības iegūšanas ietvaros **iespēju klātienē pieredzēt Latviju, izzināt un iepazīt Latvijas vērtības**, kultūrtelpu dinamiskā un jēgpilnā darbībā, tādējādi spēcinošot piederības sajūtu un valstisko identitāti.

Kultūras ministrija

Latvija
100

Latvijas valsts simtgades svinību virsmērķis

Stiprināt Latvijas
sabiedrības **valstsgribu**,
piederības sajūtu un
mīlestību pret savu zemi,
veicinot
pašorganizējošus
procesus un sadarbību.

Kultūras ministrija

Latvija
100

Konceptuālais ietvars

Kultūras ministrija

Latvija
100

Politiskais ietvars

- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija «Latvija 2030»; pirmā prioritāte “Latvijas kultūras telpas attīstība” - Radošas sabiedrības veidošana
- Nacionālais attīstības plāns 2020; rīcības virziens “Kompetenču attīstība”
- Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014-2020 “Radošā Latvija”; 2. prioritāte “Radošums mūžizglītībā un uz darba tirgu orientēta kultūrizglītība”
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2010.gadam; 4.rīcības virziens “Kultūrizglītības pakalpojumu pieejamības nodrošināšana pamata un vidējās izglītības pakāpē”

Kultūras ministrija

Latvija
100

Paveiktais

-KM un Starpnozarū darba grupa izveidojusi konceptu un koordinējusi informācijas apkopošanu ieviešanas mehānismu izstrādei.

-KM apkopojusi informāciju par jau esošo kultūras norišu piedāvājumu bērniem un jauniešiem.

-Veikts pētījums par kultūras norišu pieejamību un izmantošanu līdzšinējā skolu darbībā, identificējot labo pieredzi un šķēršļus.

-Notikušas konsultācijas, lai veidotu vienotu redzējumu par projekta mērķiem un ieviešanas mehānismiem.

-Izstrādāti metodiskie ieteikumi pašvaldību vadītājiem un skolu administratoriem pilotprojekta ieviešanai.

Sācies pilotprojekts satura un ieviešanas mehānismu aprobēšanai skolās/pašvaldībās Brocēnos, Daugavpilī un Rīgā.

Kultūras ministrija

Informācijas resursi

Latvija
100

- KM apkopojusi informāciju par jau **esošo kultūras norišu piedāvājumu bērniem un jauniešiem**: http://www.km.gov.lv/lv/ministrija/kultura_skoleniem.htm. Mērķis ir apzināt piedāvājuma apjomu, daudzveidību, samēru dažādām vecumgrupām, reģionālo pieejamību, informācijas pieejamību, sasaisti ar mācību saturu u.c.
- Latvijas digitālā kultūras karte** ir informācijas sistēma, kura piedāvā informāciju par esošo kultūras piedāvājumu **katrā Latvijas reģionā**: www.kulturaskarte.lv
- KM interneta vietne ar informatīvu materiālu klāstu par **Latvijas kultūras kanonu**: <http://www.kulturaskanons.lv>
- Asociācijas “Lauku ceļotājs” veidotā mājas lapa par **7 valstiskuma ceļiem un to iepazīšanas iespējām**: <http://www.celotajs.lv/lv/c/brand/lv100>
- Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas veidotais **Latvijas kultūras pieminekļu** saraksts: <http://mantojums.lv/lv/piemineklu-saraksts/>
- UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas veidota interneta vietne par **materiālā, nemateriālā un dokumentārā mantojuma jautājumiem Latvijā**, tai skaitā pieredzes materiāli un informācija par skolu iespējām iesaistīties darbībā: <http://unesco.lv/latvijasdargumi>
- Bērnu kultūras aktivitāšu kalendārs “Garā pupa”**: <https://www.ascendum.lv/lv/gara-pupa>

Kultūras ministrija

Saturiskās jomas

Latvija
100

- **Latvijas valstiskuma attīstības un saglabāšanas liecības:** valstiskuma veidošanās, nosargāšanas un attīstības vēstures piedzīvošana, apzinot būtiskākos notikumus un iesaistītos cilvēkus, tai skaitā ikviena Latvijas novada iedzīvotāju un notikumu lomu valstiskuma attīstības procesā.
- **Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes,** kas ietver profesionālās mākslas un kultūras piedzīvošanu skatuves mākslā, mūzikā, arhitektūrā, dizainā, vizuālajā mākslā, literatūrā, dejā un kino, saistot šīs pieredzes ar valsts izglītības standartā noteiktajiem saturiskajiem tematiem un sasniedzamajiem rezultātiem.
- **Zinātnes un inovāciju attīstība Latvijā,** paplašinot profesionālās kultūras tapšanas un sasniegumu iepazīšanas iespējas un akcentējot zinātnes un inovāciju nozīmi kultūras un cilvēces identitātes un attīstības perspektīvā.
- **Latvijas daba un kultūrainava,** dodot skolēniem iespēju klātienē piedzīvot dabas, kultūras un kultūras mantojuma (t.sk. nemateriālā) vienotību kā valsts identitātes daļu, akcentējot novadpētniecības, sociālo jautājumu izpratnes, pilsoniskās līdzdalības un kritiskās domāšanas aspektus.

Virszdevums: jauns akcents izglītības procesā, iekļaujot mācību saturā un procesā **tradicionālās kultūras vērtības un mūsdienīgās izpausmes** kā līdzekli vides, sabiedrības, attiecību izzināšanai.

Kultūras ministrija

Latvija
100

Kultūras vērtību un izpausmju formas

- Mūzika
- Teātris
- Literatūra
- Vizuālā māksla
- Arhitektūra , dizains
- Kino
- Deja, t.sk., laikmetīgā deja
- Kultūras mantojums un novadpētniecība

**Ceļš no patērētāja un pasīva vērotāja uz radošo procesu
līdzdalībnieka tapšanu**

Kultūras ministrija

Izglītības programmas muzejā

Dekoratīvās mākslas un dizaina muzeja pieredze

Latvija
100

- **Vārds Latvijas dizaineriem** – pasākumi aizsākti 2012. gadā.
- **Radošā darbnīca „Kas ir dizains?”** inovatīva nodarbību forma, skolēnu grupas no 10 līdz 18 gadiem. Darbnīcās piedalās : Miķelis Baštiks, Aldis Circenis, Jānis Mercs, Artis Nīmanis, Liene Drāzniece, Elīna Dobeļe u.c.
- **Stunda muzejā** – interaktīva bērnu uzmanības piesaiste, izglītošana ar spēles elementu palīdzību (jautājumi un uzdevumi, piemēram, «orientējies muzejā», puzzles u.c.).
- **Radošās darbnīcas** – aktīvs kopdarbs un gandarījums par rezultātu.
- **Sarunas muzejā** – speciāls pasākums, kas tiek veltīts katrai izstādei.
- **Lekciju cikli** – «Klasiskās vērtības» vai konkrētām izstādēm veltītas tematiskas lekcijas, kas popularizē mākslas un dizaina vēsturi.

Kultūras ministrija

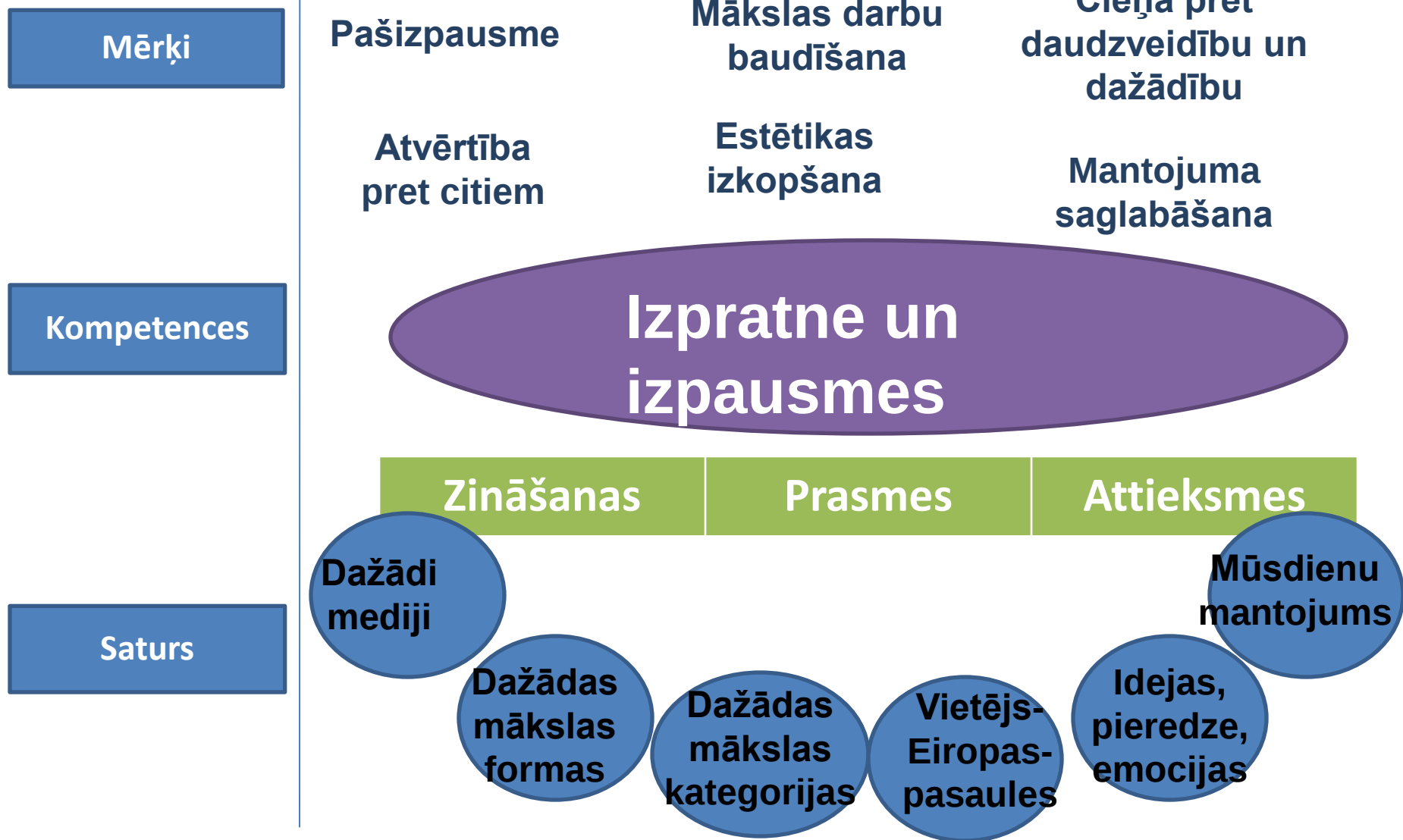
Muzejs un izglītības process: misija un izdevumi

Latvija
100

- Muzejs visiem – **atvērts un viesmīlīgs mājoklis.**
- Vieta, kur var **iepazīt un novērtēt, gan klasiskās vērtības, gan laikmetīgās izpausmes.**
- Vienmēr **meklēt un atklāt kaut ko jaunu un negaidītu.**
- **Palīdzēt atraisīt radošumu** – skatoties, pētot, domājot un kopīgi mācoties.

Kultūras izpratne un izpausmes kā viena no 21.gs. pamatkompetencēm

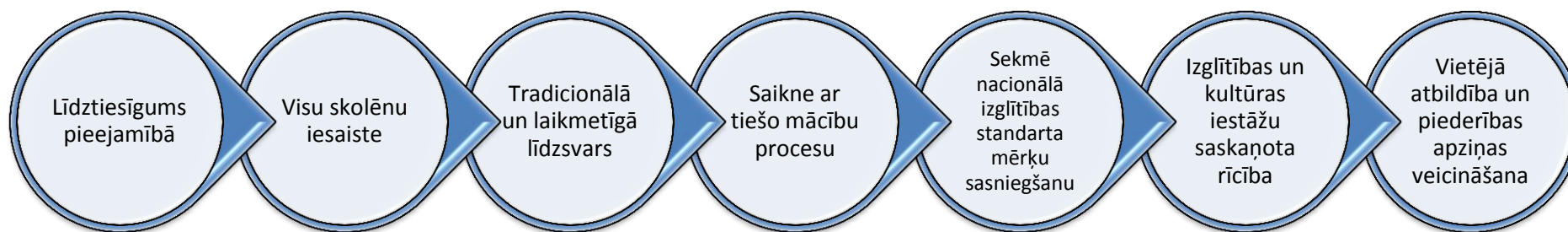

Kultūras ministrija

Latvija
100

Ieviešanas principi

Kultūras ministrija

Ieviešanas principi (1)

Līdztiesīgums pieejamībā – projekta uzdevums ir sniegt iespēju ikvienam Latvijas skolēnam saņemt noteiktu valsts garantētu un finansētu pakalpojumu kopumu Latvijas vērtību iepazīšanai un piedzīvošanai neatkarīgi no viņa dzīvesvietas, skolas veida, ģimenes ekonomiskajiem, sociālajiem apstākļiem, etniskās izcelsmes un/vai reliģiskajiem uzskatiem.

Visu skolēnu iesaiste – Latvijas skolas somas ietvaros tiek iekļautas un piedāvātas aktivitātes visu vecumu skolēniem, kuri iegūst pamatzglītību, vidējo vispārējo vai vidējo profesionālās izglītību.

Tradicionālā un laikmetīgā līdzsvars – projekta aktivitāšu piedāvājumā ir nepieciešams ievērot līdzsvaru starp tradicionālajām un laikmetīgajām vērtībām, atklājot gan vēsturiski izveidojušās un jau atzītās vērtības, gan jaunradītās zinātnes, tehnoloģiju, kultūras un dabas vērtības.

Saikne ar tiešo mācību procesu – Latvijas skolas somas aktivitātēm ir jābūt tieši saistītām ar ikdienas mācību procesu un tajā apgūstamajiem saturiskajiem tematiem. Lai to paveiktu, izglītības iestāžu uzdevums ir piedāvāt skolēniem sagatavošanas/izvērtēšanas uzdevumus **un/vai aktivitātes pirms un pēc Latvijas skolas somas aktivitātēm.**

Sekmē nacionālā izglītības standarta mērķu sasniegšanu – aktivitātēm, kuras tiek iekļautas Latvijas skolas somā ir jābūt saistītām ar valsts noteikto obligāto izglītības saturu, un to uzdevums ir veicināt kompetenču pieejas izglītībā.

Kultūras ministrija

Latvija
100

Ieviešanas principi (2)

Sekmē nacionālā izglītības standarta mērķu sasniegšanu – aktivitātēm, kuras tiek iekļautas Latvijas skolas somā ir jābūt saistītām ar valsts noteikto obligāto izglītības saturu, un to uzdevums ir veicināt kompetenču pieejas izglītībā pilnvērtīgu ieviešanu un īstenošanu.

Izglītības un kultūras iestāžu saskaņota rīcība – veiksmīgai Latvijas skolas somas projekta īstenošanai ir svarīga izglītības, zinātnes un kultūras nozaru un institūciju sadarbība, koordinējot nodarbību saturu un norises laiku, tādējādi nodrošinot pieejamo resursu efektīvu izmantošanu.

Vietējā atbildība un piederības apziņas veicināšana – Latvijas skolas somas īstenošanas process ir trīs līmeņu sadarbības process, kurā ir iesaistītas izglītības iestādes, pašvaldības un valsts atbildīgās institūcijas. Katrai no iesaistītajām pusēm ir definēta noteikta atbildība, lai projekts izdotos.

Kultūras ministrija

Norišu vietas un līdzdalības formas

Latvija
100

Vietas:

- Māksla/kultūra dodas uz skolu
- Skola/skolēni dodas pie mākslas/kultūras
- Abu iepriekšējo kombinācija

Līdzdalības formas :

- Klausīšanās/skatīšanās
- Klausīšanās/skatīšanās un aktīva līdzdalība

Kultūras ministrija

Latvija
100

Kultūras norišu daudzveidība

Apkopota informācija no valsts, pašvaldību un NVO sektora (kopā 671 organizācijām):

- 537 **bibliotēkas** (tostarp 123 skolu bibliotēkas),
- 93 **muzeji**,
- 12 **arhīvi**,
- 23 **teātri un koncertorganizācijas** (t.sk., 8 **NVO**),
- Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Nacionālais Kino centrs, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, Latvijas Arhitektu savienība u.c.

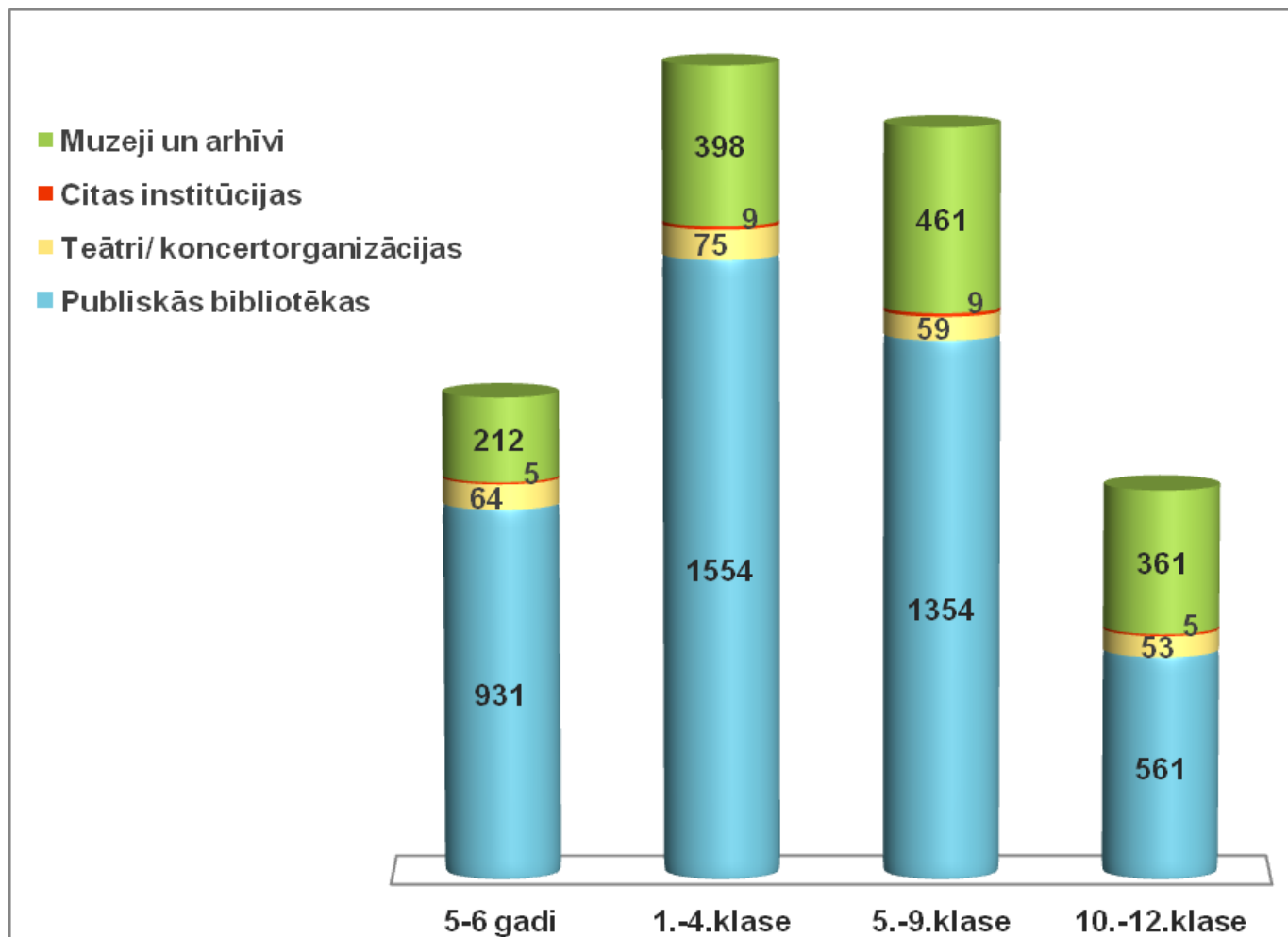
Norišu veidi:

- **Muzejpedagoģiskās programmas**, ekskursijas, spēles u.c. muzejos;
- **izrādes un koncerti** bērniem un jauniešiem;
- **nodarbības, konkursi, lekcijas** u.c. bibliotēkās;
- **izglītības projekti**, piemēram, arhitektūrā „Skolnieks, pētnieks, pilsētnieks” kino izglītībā -projekts „Kino skolā” u.c.

Kultūras ministrija

Norišu skaits pa vecuma grupām

Kultūras ministrija

Latvija
100

Informācija pieejama KM mājas lapā sadaļā - Kultūras norises bērniem un jauniešiem

http://www.km.gov.lv/lv/ministrija/kultura_skoleniem.html

Kultūras ministrija

Kultūras ministrija | Nozares | Starpnozares | Sabiedrības līdzdalība | Dokumenti | Eiropas Savienība | Fondi un investīcijas | Saites | Viegli lasīt

Kultūras ministre

Kultūras ministres darba
kalendārs

Kultūras ministres runas

Kontakti

Latvijas valsts simtgades
svinību programma

Kultūras norises bērniem
un jauniešiem

Izcilības balva kultūrā

Nacionālā kultūras
padome

Sabiedrības integrācija

Jaunumi

[Aicinājums uz ekspertu diskusiju par kultūras piedāvājumu bērniem un jauniešiem](#)

[Dace Melbārde piedalīsies kultūras un audiovizuālo lietu ministru sanāksmē Briselē](#)

[Izsludināts konkurss logo un saukļa izveidei par godu Baltijas valstu dalībai Starptautiskajā Londonas grāmatu tirgū 2018. gadā](#)

[Venēcijas Arhitektūras biennālē atklāts Baltijas Paviljons](#)

[Kultūras ministre piedalīsies Baltijas Paviljona atklāšanā Venēcijā](#)

[Latvijas Muzeju biedrības gada balva "Zelta Puteklis 2015" – ceļā pie laureātiem](#)

[Latvijas dzejnieki piedalās prestižajā Tallinas "HeadRead" festivālā](#)

[Notiks kultūras un mākslas izglītībai veltīta konference "Radi sevi skolā!"](#)

Kultūras ministrija

Latvija
100

Informācija pieejama KM mājas lapā sadaļā - Kultūras norises bērniem un jauniešiem

http://www.km.gov.lv/lv/ministrija/kultura_skoleniem.html

Kultūras pasākumu piedāvājums

Teātru, mūzikas, koncertu organizācijas (viss piedāvājums)

[5-6 gadu vecuma grupai](#)

[1.-4.klašu vecuma grupai](#)

[5.-9.klašu vecuma grupai](#)

[10.-12.klašu vecuma grupai](#)

Bibliotēku organizācijas (viss piedāvājums)

[5-6 gadu vecuma grupai](#)

[1.-4.klašu vecuma grupai](#)

[5.-9.klašu vecuma grupai](#)

[10.-12.klašu vecuma grupai](#)

Muzeju un arhīvu organizācijas (viss piedāvājums)

[5-6 gadu vecuma grupai](#)

[1.-4.klašu vecuma grupai](#)

[5.-9.klašu vecuma grupai](#)

[10.-12.klašu vecuma grupai](#)

Arhitektūra, mantojums, kino u.c. (viss piedāvājums)

Kultūras ministrija

Latvija
100

Resursa lietošana (1)

Informācijā ietverts norises nosaukums, īss saturs izklāsts, norises vieta, laiks, mērķauditorijas vecumgrupa, valoda, ilgums, līdzdalības formas (klausīšanās/skatīšanās vai aktīva līdzdalība), pieejamība (maksas/bezmaksas, pēc plānota grafika vai pieprasījuma), vēlamais dalībnieku skaits, kā arī informācija par organizatoriem un kontakti.

Pieejamas excel tabulas, kurās var atlasīt sev interesējošo pēc dažādiem kritērijiem: reģions, pilsēta/novads, nozare, valoda, līdzdalības formas, maksas/bezmaksas, izbraukuma iespējas u.c.

Kultūras ministrija

Latvija
100

Resursa lietošana (2)

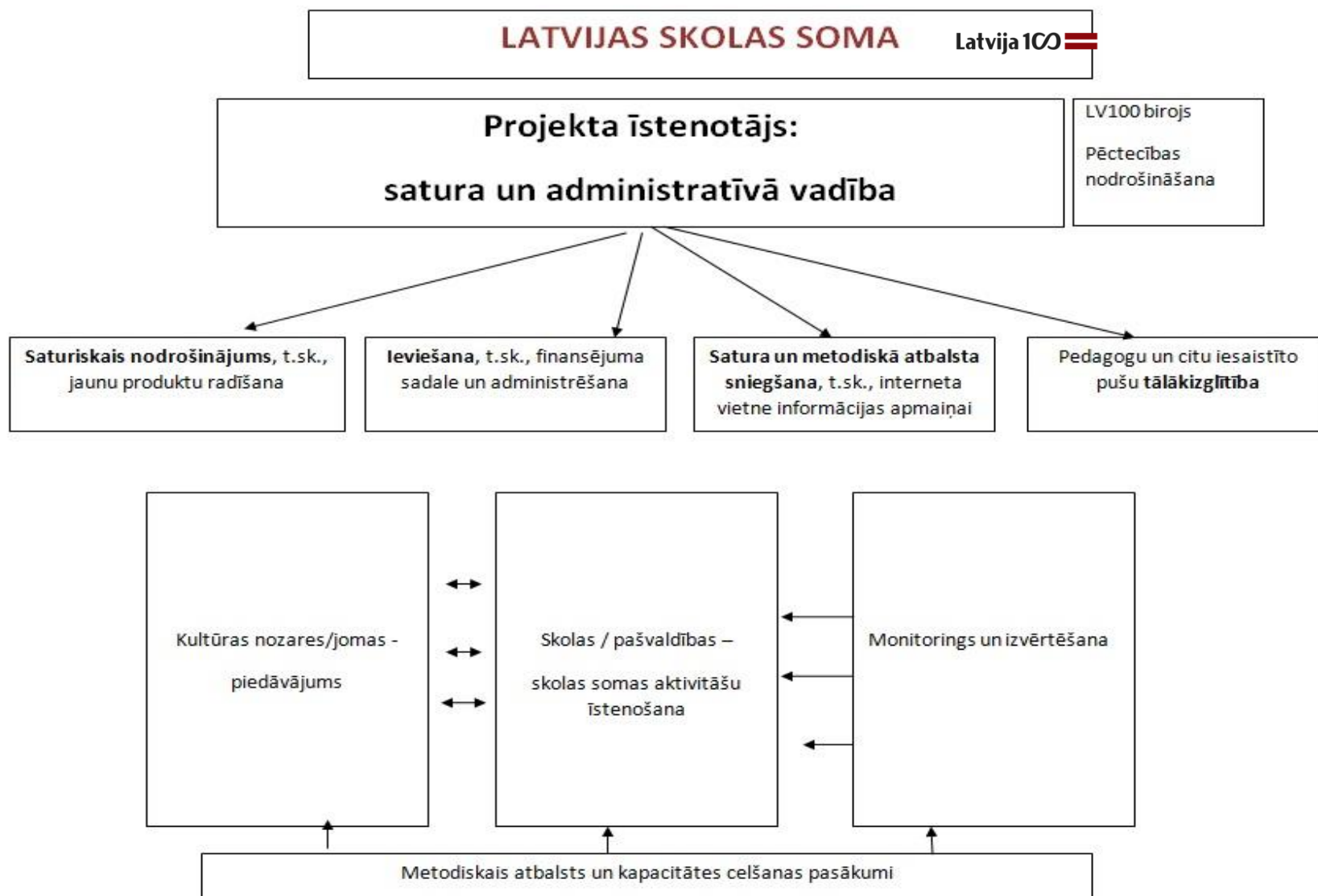
- **vienkopus pieejama informācija** par kultūras institūciju piedāvājumu, kas **palīdz plānot** skolēnu līdzdalību kultūras norisēs un pasākumos, saistot to ar mācību saturu un izglītības standarta izvirzītajiem mērķiem
- **ieskats mācību iestāžu vadītājiem, skolotājiem, ģimenēm, vecākiem, jauniešiem un ikvienam interesentam** par bērniem un jauniešiem radīto piedāvājumu dažādās kultūras nozarēs
- **vērtīgs resurss** pašvaldībām, valsts institūcijām, komercorganizācijām, nevalstiskajam sektoram, potenciālajiem atbalstītājiem un sadarbības partneriem, medijiem u.c.
- nozīmīgs darba materiāls “Latvijas skolas somas” darba grupai

Kultūras ministrija

Īstenošanas modelis

Latvija
100

Kultūras ministrija

Latvija
100

Risināmie jautājumi

- **Muzeji, bibliotēkas, kultūras centri** utt. **kā vide un platforma** kultūras iepazīšanai un līdzpārdzīvojuma radīšanai.
- **Informācijas pieejamības** un pārskatāmības uzlabošana:
  - iespēja analizēt/grupēt;
  - vieglāka izvēle lietotājam;
  - Latvijas valsts simtgades aspekta akcentēšana.
- **Saiknes nodrošināšana** ar mācību saturu/izglītības standartu, t.sk.,
  - starppriekšmetu saiknes akcentēšana, tostarp ar dabaszinību cikla priekšmetiem,
- **Sadarbība ar kultūras darbiniekiem un pašvaldībām.**
- **Finansējuma un ieviešanas modeļu izstrāde.**

Kultūras ministrija

Latvija
100

Sagaidāmais rezultāts

ES ESMU LATVIJA: pieredzot, izjūtot, izzinot, saprotot

Ieguvumi (pēc skolotāju aptaujas): skolēnu interešu un redzesloka paplašināšana; jaunas (vērtīgas) informācijas un jaunu zināšanu iegūšana; mācību procesu un satura dažādošana; mācīšanās motivēšana; mācību sasaistes ar reālo dzīvi veidošana; emocionālās pasaules bagātināšana; skolēnu kompetenču attīstīšana; iespēja apgūt uzvedības kultūru, etiķeti.

Rezultāts: ieguldījums brīvas, radošas un atbildīgas sabiedrības tapšanā, kuras iedzīvotāji ciena savu valsti un vēlas strādāt, lai šo cieņu apliecinātu un vairotu. Latvijas skolas soma kā instruments, ar kura palīdzību izpaužas rūpes par sabiedrību kopumā un ilgtermiņā.

Kultūras ministrija

Paldies!

Tālākai saziņai:

aija.tuna@km.gov.lv

lolita.rusina@km.gov.lv